

โครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนกในพื้นที่เสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์ประเทศในแถบอาเซียนยังคงมีการระบาดของโรคไข้หวัดนกอย่างต่อเนื่องตลอดปี ๒๕๖๑ จากการรายงานขององค์การสุขภาพสัตว์โลก(OIE) พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง Highly pathogenic avian influenza virus ซึ่งได้แก่ ประเทศเวียดนาม ประเทศกัมพูชา และประเทศมาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดในประเทศไทย อีกทั้งนกอพยพที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศ ประกอบกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงบ่อย ปัญหาภัยธรรมชาติ ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยง ที่ส่งผลให้สัตว์ปีกที่เสี่ยงมีโอกาสติดเชื้อและเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกได้ โดยเฉพาะสัตว์ปีกพื้นเมืองและเป็ดไล่ทุ่ง

กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดให้แต่ละจังหวัดจัดทำโครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนกในพื้นที่เสี่ยงพร้อมกันทั่วประเทศ ๔ ครั้ง ในเดือนตุลาคม เดือนมกราคม เดือนเมษายน และเดือนกรกฎาคม เพื่อลดโอกาสในการติดเชื้อมีการระบาดของโรคไข้หวัดนก และโรคระบาดอื่นในสัตว์ปีก

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อทำลายเชื้อไข้หวัดนกที่หลงเหลืออยู่ในสิ่งแวดล้อม และลดโอกาสการติดเชื้อและการระบาดของ (แพร่กระจาย) ของโรคไข้หวัดนก และโรคระบาดอื่นในสัตว์ปีก

๒.๒ เพื่อทำการควบคุมและกำจัดโรคระบาดในสัตว์ปีกที่ยังอาจแฝงตัวอยู่

๒.๓ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกรายย่อย

๓. เป้าหมาย

พื้นที่เสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนกตามเป้าหมายในระบบ E-operation ได้แก่

๓.๑ สถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกรายย่อยที่อยู่ในรัศมี ๑ กิโลเมตรรอบจุดที่พบสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ ย้อนหลัง ๓ เดือน

๓.๒ ฟาร์มสัตว์ปีกรายย่อยทุกแห่ง

๓.๓ สถานที่ฆ่าสัตว์ปีกรายย่อยทุกแห่ง

๓.๔ สนามชนไก่/ซ้อมไก่

๓.๕ พื้นที่เสี่ยงนกอพยพ หรือนกประจำถิ่นที่อยู่หนาแน่น

๓.๖ พื้นที่เสี่ยงเป็ดไล่ทุ่ง

๓.๗ พื้นที่เสี่ยงบริเวณแนวชายแดนที่ติดประเทศเพื่อนบ้านในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร

๓.๘ พื้นที่ที่จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นพื้นที่เสี่ยง

๔. การดำเนินงาน

๔.๑ ให้มีการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน และให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฉีดพ่นยาฆ่าเชื้ออย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการผสมยาฆ่าเชื้อในอัตราส่วนที่กำหนดการพ่นยาฆ่าเชื้อให้มีประสิทธิภาพ

๔.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จัดสรรน้ำยาฆ่าเชื้อโรคและอุปกรณ์ให้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๔.๓ เจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายลงพื้นที่ปฏิบัติงานฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคร่วมกับเครือข่ายปศุสัตว์หมู่บ้าน เช่น อาสาปศุสัตว์ อาสาสาธารณสุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๔.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จัดโครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนก ในพื้นที่เสี่ยงพร้อมพิธีเปิดกิจกรรมตามความเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กรมปศุสัตว์กำหนด และให้เน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากภาคประชาชน

๔.๕ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการ และประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการฯ รวมทั้งความรู้ทั่วไปเรื่องโรคไข้หวัดนก เพื่อเป็นการย้ำเตือนมาตรการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานกับภาคประชาชน

๔.๖ กลุ่มสุขภาพสัตว์...

๔.๖ กลุ่มสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ตรวจสอบติดตาม ประเมินพร้อมแบบสอบถามโครงการ
รณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคใช้หัวดกในพื้นที่เสี่ยง ในแต่ละอำเภอ

๔.๗ สำนักงานปศุสัตว์เขต ตรวจสอบและประเมินโครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคใช้หัวดก
ในพื้นที่เสี่ยงในแต่ละจังหวัด และสรุปปัญหาอุปสรรค ตามแบบฟอร์มไปยังกรมปศุสัตว์

๕. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ เมษายน ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๖. งบประมาณ

งบจากแผนงานส่งเสริมสินค้าด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้า
เกษตรสู่มาตรฐาน กิจกรรมหลัก ป้องกัน แก้ไขและเตรียมความพร้อมรับมือปัญหาโรคสัตว์ปีก กิจกรรมรอง ป้องกัน
แก้ไขและเตรียมความพร้อมโรคระบาดสัตว์ปีก

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานหลัก คือ หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์

๑) สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๒) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๙

๓) สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

๔) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง

๕) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๗๗ จังหวัด

๗.๒ หน่วยงานสนับสนุน คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงต่างๆ ดังนี้

๑) กระทรวงมหาดไทย

๒) กระทรวงสาธารณสุข

๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๘. การติดตามและประเมินผลโครงการ

๘.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด รายงานผลการปฏิบัติงานไปยังสำนักงานปศุสัตว์เขตทันทีที่ดำเนินการเสร็จ
สิ้นตามแบบฟอร์ม ๑ พร้อมแบบประเมินและแบบสอบถามการดำเนินโครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลาย
เชื้อโรคใช้หัวดกในพื้นที่เสี่ยง เมื่อโครงการแล้วเสร็จ ให้ส่งรายงานภายในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๘.๒ สำนักงานปศุสัตว์เขต รวบรวมและสรุปผลการปฏิบัติงานจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ
ตามแบบฟอร์ม ๒ พร้อมแบบประเมินการดำเนินโครงการฯ และปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินโครงการรณรงค์ทำความสะอาด
และทำลายเชื้อโรคใช้หัวดกในพื้นที่เสี่ยง และส่งให้กรมปศุสัตว์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ birdflu@dld.go.th
เมื่อโครงการแล้วเสร็จ ให้ส่งรายงานภายในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สามารถลดโอกาสการติดเชื้อและลดโอกาสการติดเชื้อและการระบาด(แพร่กระจาย)ของโรคใช้หัวดกได้

๙.๒ สามารถกำจัดเชื้อโรคใช้หัวดกที่ยังอาจแฝงตัวอยู่ในพื้นที่เสี่ยงได้

๙.๓ ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากโรคใช้หัวดก

๙.๔ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมโรคใช้หัวดก